

De onopgemerkte voordelen van Ansar Allah tegen Saoedi-Arabië

Door Frank , 29 september 2026

De onopgemerkte voordelen van Ansar Allah tegen Saoedi-Arabië

Geografie, de revolutionaire erfenis van Jemen, Saoedische interne factiestrijd en zijn betwiste islamitische geloofsbrieven zijn de troefkaarten van Jemen

Door Alastair Crooke

Ansar Allah [Houthi's] geniet van vele wellicht onopgemerkte voordelen in zijn conflict tegen het 'rijke', verwesterde Saoedische koninkrijk. Dit is een oorlog die onlangs opnieuw is aangewakkerd door de Saoedische breuk van het bestand van 2022 in september, toen het in juli 2026 de internationale luchthaven van Sanaa bombardeerde om te voorkomen dat een Iraans civiel vliegtuig zou landen. Saoedi-Arabië zegt dat Trump de luchthavenaanval expliciet heeft goedgekeurd --

waardoor de weg werd geopend voor Ansar Allah om het bestand terzijde te schuiven en de oorlog op te laaien.

Ansar Allah reageerde op de breuk van het bestand met een [18 uur durende 'blitz'-aanval](#) die de westkust van Jemen veroverde (ongeveer 5.400 km² ingenomen in 11 dagen), de belangrijkste havens en de belangrijkste strategische eilanden in de Rode Zee. Hun [acties en strategie](#) waren goed gepland en gefundeerd op een [diep begrip](#) en ervaring van de unieke geografie en maatschappelijke samenstelling van het schiereiland.

Een snelle blik op de kaart toont dat Saoedi-Arabië en Jemen zich in een 'doos' bevinden — het midden ervan is woestijn, met zijanten die bestaan uit ruige bergkammen die aflopen naar de Rode Zee. Ansar Allah houdt nu de hooglanden boven de toegangen tot de Rode Zee, en heeft ook de belangrijke eilanden in de Rode Zee veroverd die de toegang tot de Straat Bab al-Mandab controleren. In sommige opzichten weerspiegelt de geografie het rotsachtige heuvellandschap van Iran dat de Hormuz omringt.

Deze geografische realiteit suggereert dat Saoedische luchtmacht agile bergstammen niet uit hun bergvesting zal verdrijven. Ansar Allah vecht sowieso asymmetrisch. Nadat ze meer dan een decennium lang [meedogenloos gebombardeerd](#) zijn, vechten ze als "[vrije mannen](#)"; ze 'fladderen' van plaats naar plaats, en hun militaire infrastructuur is begraven (in een praktijk vergelijkbaar met die van Iran). Ze controleren nu de Straat Bab al-Mandab met artillerie, waardoor ze hun geavanceerdere drones en raketten voor andere doeleinden kunnen bewaren.

Kortom, Saoedische of westerse luchtmacht zal weinig baten. Er zijn geen duidelijke doelen; Ansar Allah-strijders zijn als luchtspiegelingen die hier en daar bewegen. De Saoedisch-geallieerde troepen in het zuiden zijn veeleer coalities van verschillende zuidelijke stammen en huurlingen; er zijn ook restanten van pro-VAE-huurlingen waarmee de pro-Saoedische troepen op verschillende manieren in botsing komen.

Het aanvankelijke Saoedische offensief tegen Ansar Allah was een debacle; zonder centraal commando, geen plan en onvoorbereide logistiek stortte de aanval in. De strijd lijkt zich nu [uit te breiden](#) naar de provincies Jizan en Najran — momenteel deel van Saoedi-Arabië. Dit zijn twee van de drie rijke, vruchtbare Jemenitische provincies die in de jaren 1930 door Saoedi-Arabië zijn ingenomen. Ongetwijfeld wil Jemen ze terug.

Dus wat kunnen Israël en de VS doen ter ondersteuning van hun cruciale bondgenoot? Wel, Israël [lijkt](#) de Hoorn van Afrika aan te prijzen als basis van waaruit een amfibische aanval over de Rode Zee kan worden gelanceerd om de rand van de 'Ansar Allah-doos' aan de Rode Zee te veroveren. Een dergelijk idee lijkt echter zo op de mislukte amfibische aanval van Gallipoli in WOI over de Straat Dardanellen, die leidde tot de dood van meer dan 44.000 geallieerde troepen, dat het niet moeilijk is om te zien hoe dit idee zal worden verworpen door Pentagon-functionarissen

Met name Trump en andere 'bondgenoten'

hebben geweigerd te hulp te komen van MbS [Mohammed bin Salman] — een ostracisme en ontkenning die niet onopgemerkt zullen blijven door de Saoedische clans en stammen die nog steeds wrok koesteren over koning Salmans gerrymandering van de koninklijke opvolging in 2017, in strijd met de traditie, om MbS, zijn favoriete zoon, tot kroonprins te benoemen (in plaats van de volgende broer in de opvolgingslijn). Ook zal de afpersing door MbS in november 2017 van bijna 400 prinsen, oligarchen en ministers in het Ritz-Carlton hotel in Riyad niet vergeten worden; noch het toe-eigenen van oliebronnen en, zoals professor Madawi Al-Rasheed schetst, [de onderwerping van Saoedische stammen](#) voor de installatie van één familieheerschappij, vergeven worden.

De tweede factor — naast geografie — waarmee rekening moet worden gehouden, zijn de wortels van Ansar Allah in een historisch revolutionair credo en de langdurige betwiste geschiedenis van het schiereiland. José Alberto Nino [legt uit](#) dat "*achter de verrassende geopolitieke winsten van Ansar Allah een oude religieuze traditie schuilt*."

Zaidisme is een van de 3 overlevende grote takken van de sjiitische islam, naast het Twaalverisme en het Ismailisme"

"Het Twaalverisme — de dominante tak, die de meerderheid van de sjiitische moslims wereldwijd omvat en de staatsgodsdienst van Iran is — stelt dat spirituele legitimiteit werd doorgegeven via een lijn van 12 imams ... Het Ismailisme, soms Zevener-sjiisme genoemd, splitste zich af van de Twaalver-lijn over welke zoon van de zesde imam de rechtmatige opvolger was; zijn meest prominente overlevende tak volgt vandaag de Aga Khan als de levende imam".

"Het Zaidisme ontleent zijn naam aan Zayd ibn Ali, een achterachterkleinzoon van de profeet Mohammed ... Terwijl Twaalvers geloven dat de imam goddelijk aangesteld moet zijn en Ismailieten een erfelijke levende imam volgen, stellen Zaidieten dat elke geleerde afstammeling van Ali kan leiden door in opstand te komen tegen tirannie".

"De Houthi's blijven een beweging met Zaiditische wortels, maar hebben een bredere coalitie opgebouwd over sektarische lijnen ... [rekruterend] Shafi'i-soennieten en zuidelijke soennitische politici in zichtbare civiele posten geïnstalleerd, terwijl ze een beroep doen op soennitische gemeenschappen via soeveriniteit, anticorruptie, anti-interventie en pro-Palestijnse solidariteitsboodschappen."

"De [Iraanse] revolutie van 1979 bood Zaiditische revivalisten een voorbeeld van een succesvolle islamitische opstand tegen monarchie en westerse macht. [Hun leider], Hussein, bewonderde het verzet van ayatollah Khomeini, nam elementen van Iraans staatsmanschap over, [maar] keek naar Hezbollah als organisatorisch model".

Toch is Ansar Allah geen Iraanse proxy, benadrukt Nino.

Hun aanhoudende verzet tegen Israël, zegt hij, komt niet alleen van Hezbollah of Iran, maar is verankerd in het 'eigen opnemen van de wapens tegen tirannie' door hun eerste imam toen hij in 740 n.Chr. in opstand kwam tegen het Omajjaden-kalifaat en de marteldood stierf.

Antipathie jegens Joden onder de Houthi's ontstond oorspronkelijk, schrijft Nino, "*na de sabbateaanse beweging van 1666, een massale messiaanse opwindings*" [van enorme aantallen Joden over de hele wereld en gericht op Sabbatai Zevi als de Messias die Joden naar de nabije verlossing leidde] die Jemen overspoelde.

[Sabbateaanse mystiek](#) was overal zeer controversieel, van Europa tot Azië, waarbij duizenden Joden door hun rabbijnse autoriteiten werden geëxcommuniceerd vanwege hun sabbateaanse praktijk. [Sabbatai Zevi](#), en de praktijken die door zijn beweging werden omarmd, waren zo aanstootgevend voor de Ottomaanse kalief Mehmed IV dat hij Zevi beval zich tot de islam te bekeren of de doodstraf te accepteren. Zevi koos ervoor zich in 1666 tot de islam te bekeren. De meesten van zijn enorme aanhang bekeerden zich ogenschijnlijk ook tot de islam, in navolging van Zevi, maar bleven in het geheim 'sabbateaan'. Vandaar de Dönme-beweging van verhulling van geheime loyaliteit binnen Turkije en daarbuiten.

In Jemen gaf de Houthi-imam, na overleg met Zaiditische geleerden, een uitspraak die, net als de kalief, ook de bekering van Joden eiste — een ultimatum dat de meeste Jemenitische Joden weigerden. De episode eindigde met de afbraak van synagogen in heel Jemen in 1679 en de verdrijving van de gehele Joodse bevolking uit Jemen (hoewel Joden na ongeveer een jaar afwezigheid [terugkeerden](#), hoewel velen hun voormalige eigendommen in beslag genomen zagen).

Ongetwijfeld verbeeldde de Ottomaanse kalief zich dat de sabbateaanse episode in 1666 was afgerond — maar er was een addertje onder het gras dat uiteindelijk bijdroeg aan de ontmanteling van het kalifaat. De manier waarop het kalifaat werd ontmanteld wierp schaduwen op de omarming door Ibn Saud van Abd-al Wahhab en zijn fanatisme — een alliantie die als diep antithetisch voor de soennitische islam als geheel werd beschouwd.

Eeuwenlang leefden de Dönme een dubbelleven — een 'open geheim' identiteit praktiserend waarin ware religieuze loyaliteiten werden verhuld. Toen de Jonge Turken begonnen te pleiten voor een seculiere staat naar westers model, [bepleitten de Dönme de zaak](#) met enthousiasme. Een seculier, nationalistisch Turkije betekende dat ze niet langer zouden worden gedefinieerd door de strikte religieuze wettelijke codes (het millet-systeem) van het Ottomaanse Rijk. Ze konden eindelijk uit de schaduw stappen als gelijke, seculiere Turkse burgers.

[Mainstream historici](#) erkennen dat de Dönme-gemeenschap een fundamentele rol speelde in het *Comité voor Eenheid en Vooruitgang (CUP)* en de daaropvolgende ineenstorting van het Ottomaanse Rijk.

Bekeken vanuit het [perspectief](#) van Ottomaanse loyalisten, was het rijk ten val gebracht door twee onorthodoxe, ontwrichtende krachten — interne seculariserende hervormers in het Westen (vaak Dönme), en ten tweede door radicale religieuze fanatici in het Oosten (de Wahhabiteten). In de afgelegen woestijn van centraal-Arabië (de Najd) werd de alliantie tussen Muhammad ibn Abd al-Wahhab en het Huis van Saud gezien als een directe oorlog tegen de Ottomaanse religieuze geloofsbrieven en tegen zijn territoriale hegemonie.

De kantelpunten kwamen met de verwoestende Wahhabitische aanvallen op Karbala (1802), Mekka en Medina (1803-1805), die de moslimwereld schokten en de Ottomaanse sultan dwongen drastische maatregelen te nemen.

Een sterk gepubliceerd *Iraqi Intelligence Report* uit 2002 [ontdekt](#) na de val van Bagdad (en eerdere werken van Ottomaanse schrijvers zoals Ayyub Sabri Pasha) beweerde dat Muhammad ibn Abd al-Wahhab (de stichter van het Wahhabisme) en Muhammad bin Saud afstammelingen waren van de Dönme.

Hoewel er geen letterlijk bewijs is voor een dergelijk verband, hebben een aantal [waarnemers](#) de krachtige structurele en functionele 'resonanties' opgemerkt in hoe deze drie bewegingen — sabbateanisme, wahhabisme en messiaans zionisme — opereerden binnen hun respectieve religies: alle drie vertegenwoordigden radicale breuken met de traditionele orthodoxie. Wahhabisme verwierp eeuwen van islamitische geleerdheidstraditie ten gunste van rigide literalisme; [sabbateanisme](#) brak volledig met de rabbijnse wet, en messiaans zionisme ondermijnde de traditionele orthodox-joodse leer (wachten op de Messias).

Decennialang bewaakte Saoedi-Arabië zwaar zijn geschiedenis, en verankerde zijn legitimiteit rechtstreeks aan het goddelijke mandaat van de alliantie van 1744 met Ibn Abd al-Wahhab. In de afgelopen jaren heeft Saoedi-Arabië zich echter beziggehouden met een [bewuste ontkoppeling van het wahhabisme](#) onder de "[Zoonkoning](#)", [Mohammed Bin Salman](#). De staat heeft zijn officiële geschiedenis herschreven om de nadruk te leggen op nationale, tribale identiteit vanaf 1727, waarbij de rol van Ibn Wahhab wordt gebagatelliseerd.

Terwijl Turkije — als de belangrijkste opvolgerstaat van het Ottomaanse Rijk — een diep cultureel geheugen van de Ottomaans-Wahhabitische oorlogen behoudt, beschouwen veel Turkse religieuze autoriteiten het wahhabisme als een zeer destructieve, on-islamitische beweging die de spirituele integriteit van de islam bedreigt. Zo ook beschouwen de sjiieten, of ze nu Iraans of Jemenitisch zijn, de plundering van Karbala, geleid door Saud bin Abd-al Azziz (de zoon van de koning), als een existentiële aanval op hun spirituele identiteit. Tussen 2.000 en 5.000 sjiieten werden gedood en het heiligdom van Ibn Hussein werd geplunderd.

De gebeurtenis schokte zowel sjiitische als soennitische moslims in de hele regio. Uit wraak reisde een sjiitische moordenaar eind 1803 van Irak naar de Saoedische hoofdstad Diriyah en stak de Saoedische heerser, Abd-al Aziz, dood. Uiteindelijk [belegerde](#) een Ottomaans-Egyptische troepenmacht de Saoedische hoofdstad Diriyah. Na een brute belegering van meerdere maanden gaf de stad zich over.

Deze geschiedenis illustreert de structurele kwetsbaarheid van de islamitische geloofsbrieven van de al-Saud in hun oorlog met Ansar Allah — een begrip dat volledig in tegenspraak is met de westerse perceptie van Saoedi-Arabië als een 'hervormingsgezinde' staat en een pool van islamitische geloofwaardigheid.